رویکرد

امریکا در زاخبار کمک اطلاعاتی به اوکراین را متوقف می‌کند

با انتشار اخبار کمک‌های اطلاعاتی امریکا به اوکراین که خشم روس‌ها را برانگیخته‌است، رئیس‌جمهور امریکا دستور داده جلوی درز چنین اخباری که به گفته او زیان‌بخش است گرفته‌شود، اقدامی که با هدف جلوگیری از تحریک روس‌ها انجام می‌شود.

امریکایی‌ها که برای عقب راندن روسیه از خاک اوکراین، انواع کمک‌های تسلیحاتی و اطلاعاتی را به متحد خود انجام کرده‌اند، سعی دارند این کمک‌ها در آینده با چراغ خاموش انجام شود تا از تحریک روس‌ها جلوگیری شود.

جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا که در هفته‌های اخیر بارها در سخنرانی‌هایش خواستار افزایش بودجه برای ارسال کمک‌های تسلیحاتی و لجستیکی به اوکراین شده‌بود، الان رویکرد خود را تغییر داده و در گفت‌وگو با مقامات ارشد اطلاعاتی و دفاعی امریکا از جمله رئیس سیا گفت که گزارش‌های خبری اخیر درباره اشتراک‌گذاری اطلاعاتی ایالات‌متحده با اوکراین زیان‌بخش است و باید متوقف شود. به گفته دو مقام دولت امریکا، جو بایدن روز جمعه در تماس تلفنی با «ویلیام برنز» رئیس سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا)، «آوریل هاینز» مدیر سازمان اطلاعات ملی و «لوید آستین» وزیر دفاع امریکا، این پیام را منتقل کرد که چنین افشاگری‌هایی «توجه را از هدف ما منحرف می‌کند». به گفته یکی دیگر از مقامات، بایدن گفت که افشاگری‌ها باید متوقف شود. به گزارش شبکه «ان‌بی‌سی‌نیوز»، سازمان سیا و دفتر مدیر اطلاعات ملی امریکا از اظهارنظر در این‌باره خودداری کردند. پنتاگون و شورای امنیت ملی امریکا هم به درخواست‌ها برای اظهارنظر پاسخ ندادند.

ان‌بی‌سی نیوز روز پنج‌شنبه گزارش داد که اطلاعات ایالات‌متحده به اوکراین در غرق کردن کشتی پرچمدار روسی «مسکوا» در ماه گذشته کمک کرده‌است. این خبر در ادامه گزارش روز چهارشنبه روزنامه نیویورک تایمز منتشر شد که در آن گفته شده‌بود، ایالات‌متحده اطلاعاتی را در اختیار اوکراین قرار داد که به ارتش این کشور در کشتن ژنرال‌های روس کمک کرد. ان‌بی‌سی نیوز همچنین هفته گذشته گزارش داد که چگونه اطلاعات ایالات‌متحده به اوکراین کمک کرد تا از سامانه‌های دفاع هوایی خود محافظت و یک هواپیمای روسی را سرنگون کند. دولت بایدن ارائه اطلاعات به اوکراین برای غرق کردن کشتی روسی را رد کرده و مقامات امریکایی گفته‌اند که ایالات‌متحده هیچ اطلاع قبلی از این حمله و دخالتی در آن نداشته‌است. مقامات امریکایی همچنین در اختیار قرار دادن اطلاعاتی برای کشتن ژنرال‌های روس را رد کرده‌اند. طبق این گزارش، «برخی از مقامات دولت بایدن ابراز نگرانی کرده‌اند که افشای اطلاعات عمومی می‌تواند با تحریک ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه، درگیری را تشدید کند و ممکن است مانع کارآمدی اشتراک‌گذاری اطلاعات امریکا با اوکراین شود.» پیش‌تر، «دیمیتری پسکوف» سخنگوی ریاست جمهوری روسیه در واکنش به اخبار کمک اطلاعاتی امریکا به اوکراین گفته بود: «ارتش ما به خوبی می‌داند که ایالات‌متحده، انگلیس و ناتو به طور کلی در حال انتقال اطلاعات و سایر پارامترها به نیروهای مسلح اوکراین هستند.» این مقام روس افزوده بود: «اینها به خوبی شناخته شده‌است و همراه با جریان تسلیحاتی که همین کشورها و ائتلاف (ناتو) به اوکراین می‌فرستند، همه اینها اقداماتی است که فرض کنید به تکمیل سریع عملیات کمک نمی‌کند، اما در عین حال قادر به جلوگیری از دستیابی به اهداف تعیین شده در عملیات نظامی ویژه نیست.»

امریکا با توقف درز اخبار اطلاعاتی سعی دارد از برنامه‌ریزی احتمالی روسیه برای مقابله با اقدامات نظامی اوکراین در نابود کردن تسلیحات و کشتار نیروهایش جلوگیری کند. کمک‌های تسلیحاتی و اطلاعاتی غربی‌ها به اوکراین با هدف مقابله نیروهای روسی، خشم روس‌ها را برانگیخته و آنها نسبت به این اقدامات تنش‌زا هشدار داده‌اند. در صورتی که کمک‌های اطلاعاتی امریکا به اوکراین، ضربه سختی بر نیروها و تجهیزات روسی وارد کند، می‌تواند به درگیری این کشور با اعضای ناتو بینجامد که مقامات کرملین نسبت به این مسئله بارها هشدار داده‌اند. روس‌ها هر گونه کمک غرب به اوکراین را تنش‌زا می‌دانند و خواستار توقف کمک‌های نظامی و اطلاعاتی به کی‌یف هستند.

در همین راستا، واشنگتن برای ماستمالی کردن کمک‌های اطلاعاتی به اوکراین گفته که امریکا که به دنبال تحریک روسیه نیست. جان کربی، سخنگوی وزارت دفاع امریکا که جمعه شب در کنفرانس خبری پنتاگون صحبت می‌کرد، گفت: «سازمان‌های اطلاعاتی اوکراین عالی بوده و توانایی دستیابی به اطلاعات مهم را دارند.» کربی گفت: «نیروهای اوکراینی نیازمند تسلیحات سنگین برای مقابله با حمله روسیه به دونباس هستند.»

■ بیانیه شورای امنیت درباره جنگ اوکراین

منابع دیپلماتیک در سازمان ملل اعلام کردند، شورای امنیت این سازمان با صدور بیانیه‌ای به اتفاق آرا «حمایت قوی» خود را از آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل در تلاش برای حل صلح‌آمیز جنگ اوکراین اعلام کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از صدی البلد، این بیانیه توسط نروژ و مکزیک ارائه و برای اولین‌بار در شورای امنیت تصویب شد. از زمان حمله روسیه به اوکراین در ۲۴ فوریه این اولین‌باری است که شورای امنیت سازمان ملل بر سر انتشار بیانیه‌ای با موضوع اوکراین به اجماع رسیده‌است. در متن بسیار کوتاه این بیانیه آمده که «شورای امنیت نگرانی عمیق خود را درباره حفظ صلح و امنیت در اوکراین ابراز می‌کند.» ۱۵ عضو شورای امنیت در بیانیه خود یادآوری کردند که «همه کشورهای عضو بر اساس منشور سازمان ملل متعهد شده‌اند اختلافات خود را از راه‌های مسالمت‌آمیز حل و فصل کنند». همچنین در این بیانیه از دبیر کل سازمان ملل خواسته شده‌است پس از تصویب بیانیه، گزارشی را ارائه کند.

خبر

مشارکت ۵۹ درصدی لبنانی‌ها در مرحله اول انتخابات

عبدالله بو حبیب، وزیر خارجه لبنان اعلام کرد، نسبت مشارکت لبنانی‌های مقیم خارج در مرحله اول انتخابات حدود ۵۹ درصد بوده است.

بر اساس گزارش «النشره»، وی ضمن اعلام اینکه بیشترین مشارکت مربوط به سوریه بوده است، آمار مشارکت لبنانی‌ها در کشورهای مختلف را به این شرح اعلام کرد: سوریه ۸۴درصد، ایران ۷۴درصد، قطر ۶۶درصد، کویت و اردن ۶۰ درصد، بحرین ۶۶درصد، سعودی ۴۰درصد، عمان ۶۶ درصد و بغداد ۴۸درصد. بوحبیب ادامه داد: تعداد کل رأی‌دهندگان در این دور انتخابات ۱۸ هزار و ۲۲۵ نفر بوده و نقش وزارت خارجه لبنان با ورود صندوق‌های رأی به فرودگاه بیروت تمام می‌شود و مسئولیت آن بعد از این مرحله برعهده وزارت کشور است. رأی‌گیری مرحله اول انتخابات پارلمانی لبنان روز جمعه در ۱۰ کشور ایران، عربستان، کویت، قطر، سوریه، عمان، مصر، بحرین، اردن و عراق انجام شد و انتظار می‌رود مرحله دوم این فرایند (در کشورهای غربی) در تاریخ هشتم ماه می (یک‌شنبه هفته آینده) آغاز شود. از سوی دیگر علی دعموش، معاون رئیس شورای اجرایی حزب‌الله لبنان در سخنانی با اشاره به انتخابات پارلمانی کشورش اظهار کرد: حزب‌الله بر اساس یک طرح ملی نجات‌بخش برای برون‌رفت از بحران‌های مالی وارد انتخابات پارلمانی می‌شود. وی خواستار حضور گسترده در انتخابات و سستی نکردن در این باره شد تا فرصت پیشروی برای دشمنان مقاومت در انتخابات لبنان فراهم نشود.

فرار بنت از سقوط کابینه به شهرک سازی

گزارش یک

وضعیت دولت کنونی رژیم صهیونیستی

بنابر آنچه رسانه‌های این رژیم و رسانه‌های امریکایی نیز به آن اذعان کرده‌اند، به مرحله‌ای رسیده که نگرانی از فروپاشی آن تشدید شده‌است. از این رو تل‌آویو می‌کوشد با ادامه پروژه شهرک‌سازی که حتی مجامع بین‌المللی هم آن را تأیید نمی‌کنند، برای بقای خود چاره‌اندیشی کند.

برنامه رژیم صهیونیستی مبنی بر ساخت حدود ۴ هزار واحد مسکونی جدید در کرانه باختری اشغالی چندی پیش رسانه‌ای شده‌بود. بالا گرفتن هشدارها درباره فروپاشی دولت‌شکننده رژیم صهیونیستی و همزمان انتشار برخی گزارش‌ها درباره سفر احتمالی جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا به فلسطین اشغالی و برگزاری نشستی که سران کشورهای عربی باعث‌شده تل‌آویو در فرار رو به جلو، پیگیری برنامه شهرک‌سازی را به صورت جدی در دستور کار قرار دهد. یک هیئت کابینه این رژیم در بیانیه‌ای اعلام کرد که انتظار می‌رود اداره مدنی با ساختن هزاران واحد صهیونیست‌نشین در تمامی مناطق کرانه باختری در هفته پیش‌رو موافقت کند. یک مقام رژیم موقت صهیونیستی که نامش فاش نشد، گفته‌است در صورت تصویب‌نشدن طرح جدید برای شهرک‌سازی در کرانه باختری اشغالی، کابینه ائتلافی اسرائیل سقوط خواهد کرد. تل‌آویو همچنین قصد خود را برای ساخت واحدهای مسکونی جدید در کرانه باختری اشغالی به اطلاع تام نایدز سفیر امریکا در سرزمین‌های اشغالی امریکا رسانده‌است.

آنچه صهیونیست‌ها برای پیشبرد برنامه‌های اشغالگرانه خود در پیش گرفته‌اند را می‌توان نقطه آغاز سیاست‌های افراطی دیگر این رژیم دانست. در واقع رژیم صهیونیستی از شهرک‌سازی به عنوان شروع نخستین مرحله برای اقدام علیه فلسطینیان استفاده می‌کند و این روند حتی می‌تواند تا تهاجم به غزه ادامه داشته‌باشد. گزارش پایگاه اکسیوس ناظر به ریشه چنین اقداماتی در افراط‌گرایی است. در گزارش اکسیوس آمده‌است که اعلام ساخت واحدهای مسکونی جدید در واکنش به ضرب‌الاجل یکی از نمایندگان هم‌حزبی نفتالی بنت در پارلمان صورت می‌گیرد که تهدید کرده‌بود در صورت تصویب‌نشدن طرح جدید برای توسعه شهرک‌سازی‌ها، از کابینه ائتلافی خارج خواهد شد. نایدز در گفت‌وگو با پایگاه اکسیوس مدعی شده که مقام‌های دولت بایدن به صراحت به اسرائیلی‌ها گفته‌اند واشنگتن با شهرک‌سازی‌های جدید مخالف و خواستار توقف آن است. سه منبع آگاه در گفت‌وگو با اکسیوس گفته‌اند که تل‌آویو به دلیل فشار دولت بایدن تصمیم گرفته تعداد واحدهای مسکونی جدید را از ۵ هزار و ۸۰۰ واحد به ۴ هزار واحد کاهش دهد.

■ تیغ تهدید زیر گلوی بنت

روزنامه صهیونیستی معاریو، ابعاد دیگری از پشت‌پرده‌های امکان فروپاشی دولت تل‌آویو را آشکار کرده‌است. در گزارش معاریو آمده‌است که آیلت شاکید، وزیر امور داخلی اسرائیل رهبری تحرکاتی را با نیر اورباخ، عضو کنست (پارلمان رژیم صهیونیستی) و افری کارا، از اعضای کنست و معاون وزیر که عضو حزب یمینا با رهبری نفتالی بنت، نخست وزیر رژیم صهیونیستی هستند، برعهده گرفته‌است تا از این حزب جدا شوند. شاکید، اورباخ و کارا نشست‌هایی را پشت‌پرده برگزار کردند که جزئیات آن مشخص نشده‌است، اما پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که آنها در حال جدایی از بنت و تأسیس یک حزب مستقل هستند. معاریو نوشت که شاکید و دو عضو کنست معتقدند ائتلاف دولتی کنونی مدت زیادی طول نخواهد کشید و براساس قانونی که به یک سوم اعضای یک گروه اجازه می‌دهد از اعضایش جدا شوند و گروه مستقلی را تشکیل دهند، بدون اینکه حقوق پارلمانی و سیاسی را از دست بدهند، می‌توانند از حزب یمینا جدا شوند. در بخش دیگری از این گزارش هم به موضوع شهرک‌سازی اشاره شده‌است: «یک منبع نزدیک به یکی از اعضای راستگرای کنست گفت، هدفی که این سه فرد در حال حاضر مشخص کرده‌اند، تلاش برای تحقق دستاوردهایی برای هر کدام از آنها براساس توانایی‌هایشان است، به ویژه برای اورباخ که برای تبلیغ ساخت و ساز در شهرک‌های کرانه باختری و دادن هشدار دیگری به دولت برای تعیین این مسئله به عنوان شرطی برای ماندن در ائتلاف دولتی تلاش می‌کند.»

■ واشنگتن و اردن در صف مخالفان

سایه ترس از احتمال فروپاشی دولت چنان بر صهیونیست‌ها چیره شده که به‌رغم مخالفت صریح واشنگتن همچنان مصمم به اجرایی کردن این طرح هستند. جالینا پورتر، معاون سخنگوی وزارت خارجه امریکا در گفت‌وگو با شبکه «سی ان ان» گفت: «سیاست دولت «جو بایدن» رئیس‌جمهور امریکا از ابتدا واضح بود و ما به شدت با گسترش شهرک‌سازی‌ها مخالفیم. این امر به افزایش تنش‌ها و از بین رفتن اعتماد بین دو طرف منجر خواهد شد؛ طرح اسرائیل برای گسترش شهرک‌سازی‌ها شدیداً به امکان رسیدن به راه‌حل دو دولت آسیب می‌زند.»

هیثم ابوالفول، سخنگوی وزارت خارجه اردن درباره اقدام مقامات اسرائیلی به کوچاندن فلسطینی‌های ساکن منطقه «یطا» در الخلیل و اجرای شهرک‌سازی تأکید کرد: «توسعه شهرک‌سازی‌ها به منزله نقض آشکار و فاحش قوانین و قطعنامه‌های بین‌المللی و در رأس آنها قطعنامه شماره ۲۳۳۴ شورای امنیت است. سیاست شهرک‌سازی چه ساخت شهرک‌ها چه توسعه آنها یا تصرف اراضی فلسطینی‌ها و کوچاندن آنها سیاستی غیر مشروع، غیرقانونی، مردود و محکوم و اقدامی یکجانبه است که به منزله نقض قوانین بین‌المللی و تضعیف کننده اصول صلح و تلاش‌ها برای پایان دادن به درگیری و برقراری صلح فراگیر و عادلانه و فرصت‌های اجرای راه‌حل دو کشور بر اساس قطعنامه‌های بین‌المللی است.»

ایهود باراک هم نگران فروپاشی اسرائیل است

نخست‌وزیر اسبق رژیم صهیونیستی بر اساس تجربه تاریخی گفته که نگران است اسرائیل نیز همچون حکومت‌های صهیونیستی پیشین در دهه هشتم خود نابود شود.

به گزارش فارس، پایگاه خبری شبکه الجزیره «ایهود باراک» در گفت‌وگو با روزنامه عبری «یدیعوت آحارانوت» از نگرانی خود درباره نابودی این رژیم خبر داد و گفت که در تاریخ، هیچ حکومت یهودی بیش از ۸۰ سال عمر نکرده مگر در دو مورد استثنا. ایهود باراک در این خصوص گفت: «در طول تاریخ یهودیت، حکومت یهودیان بیش از ۸۰ سال عمر نکرده مگر در دو دوران: دوران پادشاه داود و دوران حشمونیان که در هر دو دوره نیز دهه هشتم سرآغاز تجزیه آنها بوده است.» باراک در ادامه اشاره کرد که رژیم صهیونیستی نیز در دهه هشتم شکل‌گیری خود به سر می‌برد و او نگران است که نفرین این دهه همچون حکومت‌های پیشین شامل این رژیم نیز بشود. نخست‌وزیر اسبق رژیم صهیونیستی به چند کشور دیگر در این خصوص اشاره و بیان کرد که امریکا نیز در دهه هشتم عمر خود شاهد جنگ داخلی بوده. ایتالیا در دهه هشتم حکومت خود به کشوری فاشیستی تبدیل شده است. آلمان در دهه هشتم خود به کشوری نازی مبدل شده و این امر در نهایت به شکست و تجزیه این کشور انجامیده است. اتحاد جماهیر شوروی نیز در دهه هشتم انقلاب کمونیستی تجزیه شده است.

گزارش ۲

اروپا: نیازمند تأمین از ایران شده‌ایم

بورل: مورا به تهران می‌رود، به یک تأمین‌کننده نفت و گاز جدید نیازمند شده‌ایم

جنگ اوکراین برای سیاست بین‌الملل یک اتفاق پرتناقض، به خصوص برای ایران است. یک‌ماه قبل مطالبه روس‌ها برای تضمین برجام به همکاری‌های روسیه با ایران، مذاکرات را معلق کرد که این وضعیت متأثر از جنگ اوکراین و تحریم‌های تازه امریکا علیه روس‌ها بود. حالا همین جنگ، انریکه مورا، معاون کمیسیونر سیاست خارجی اروپا را به تهران می‌کشاند، به این امید که با پیدا کردن یک «راه‌حل میانه» مذاکرات وین را از بن‌بست خارج و در کشاکش جنگ اوکراین یک تأمین‌کننده نفت و گاز دیگر برای اروپا دست و پا کند. اروپا ممکن است در کوتاه‌مدت برای ثبات بازار انرژی به سمت ایران بیاید، ولی تهران باید به تداوم این روند در بلندمدت محتاطانه نگاه کند، به خصوص که در اسناد استراتژیک انرژی اتحادیه اروپا، ایران جایگاه چندانی ندارد.

«انریکه مورا» معاون کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا سه‌شنبه برای همین گفت‌وگو با مقام‌های ایرانی به تهران سفر خواهد کرد. هدف سفر، به گفته جوزف بورل کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا خارج کردن وضعیت به بن‌بست رسیده، مذاکرات وین است که اصرار آمریکا به باقی ماندن سپاه در لیست تروریسم آن را رقم زده است. بورل به «فایننشال تایمز» گفته که مورا در سفر به تهران دنبال یک «راه میانه» برای پایان دادن به بن‌بست به وجود آمده در مذاکرات احیای برجام است. او البته نگفته که این راه حل میانه چیست، ولی روزنامه فایننشال تایمز که با بورل گفت و گو کرده، نوشته که بورل در حال بررسی سناریویی است که نام سپاه پاسداران از این فهرست برداشته می‌شود، اما بخش‌هایی از آن احتمالاً در فهرست باقی خواهد ماند. تلاشی که اتحادیه اروپا برای خروج از بن‌بست پیش آمده از سه‌شنبه این هفته به آن کلید می‌زند، به گفته جوزف بورل «آخرین گلوله» باقی‌مانده برای نجات توافق برجام است. این مقام ارشد اتحادیه اروپا گفت: «به عنوان هماهنگ کننده (مذاکرات وین) در زمانی معین این پیشنهاد را به صورت رسمی روی میز ارائه می‌کنم. تنها نقطه تعادل ممکن همین نقطه خواهد بود.» با این حال، بورل در این باره چیزی نگفته که اگر سفر معاون او به تهران موفق نباشد، چه اتفاقی خواهد افتاد. پیش از این، مقام های امریکایی پی در پی می‌گفتند که اگر مذاکرات با ایران برای احیای برجام تا ماه فوریه (اواسط اسفند ۱۴۰۰) به نتیجه نرسد، روی گزینه‌های دیگری متمرکز خواهند شد، ولی با گذشت بیش از دو ماه از ضرب الاجل تعیین شده برای مذاکرات، همچنان احیای برجام را ممکن می‌دانند. ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه امریکا جمعه این هفته که دولت جو بایدن همچنان بازگشت دو جانبه ایالات متحده و ایران به توافق برجام را مفید می‌داند و بر این باور است که هنوز فرصت برای احیای توافق هسته‌ای وجود دارد.

■ تغییر در دینامیسم مناسبات؟

کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا در گفت و گو با فایننشال تایمز از وضعیت جاری مذاکرات گلایه کرده و گفته که نمی‌شود وضع کنونی تا «ابد» ادامه پیدا کند چون که به گفته او «در همین اثنی ایران به توسعه برنامه هسته‌ای خود ادامه می‌دهد». بورل گفته که «پرونده روی میز خود رئیس‌جمهور بایدن است، گفت‌وگوهای من با بلینکن (وزیر خارجه آمریکا) به حداکثر رسیده است.» او در عین حال به یک نکته قابل توجه دیگر هم توجه کرده که می‌تواند دینامیسم مذاکرات با اتحادیه اروپا را تغییر دهد. بورل در حالی خواستار سفر روز سه‌شنبه انریکه مورا معاون خود به تهران بوده که ایران به انجام این سفر «بسیار بی میل بود.» او دلیل بی میلی ایران به این سفر را بیان نکرده‌است، ولی جمله بعدی او در گفت و گو با فایننشال تایمز حاوی توضیحی است که دلیل اشتیاق اروپاییان به این سفر را نشان می‌دهد. به گفته بورل، اروپاییان از توافق احتمالی با ایران «بسیار منتفع» خواهند شد و تأکید کرده که وضعیت اکنون تغییر کرده است. تغییری که بورل از آن صحبت می‌کند، چیست؟ کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا این تغییر را این طور توضیح می‌دهد: «برای ما (در ابتدا) این طور بود که «خوب ما به آن (برجام) نیاز نداریم» (اما) اکنون برای ما بسیار جالب است که یک تأمین کننده (نفت و گاز طبیعی) دیگر داشته باشیم و امریکایی‌ها (هم) به موفقیت دیپلماتیک نیاز دارند.» گفت و گوی بورل با فایننشال تایمز، در گرماگرم جنگ اوکراین منتشر شده، جنگی که اروپاییان را رودرروی روسیه قرار داده و آنها را با چالش بزرگ تأمین انرژی روبه‌رو کرده است. بر اساس آمارهای موجود، اروپا ۴۰درصد گاز و ۲۶درصد نفت مصرفی خود را از روسیه وارد می‌کند که جنگ اوکراین این وضعیت را چالش آمیز کرده و اینکه حالا اروپاییان می‌خواهند در این وانفسای انرژی، به احیای برجام با عینک انرژی نگاه کننده، چندان عجیب نیست.

■ کوتاه مدت «شاید» بلند مدت «نه»

فدریکا موگرینی، کمیسیونر قبلی سیاست خارجی اتحادیه اروپا، خرداد ماه ۱۳۹۷ در گرماگرم بحث‌ها درباره خروج دونالد ترامپ رئیس جمهوری قبلی آمریکا از توافق هسته ای با ایران گفته بود که برجام برای اروپا مسئله منافع اقتصادی نیست؛ موضوع منافع امنیتی است. او گفته بود «احتمال دستیابی ایران به سلاح اتمی در صدر این نگرانی هاست و پایبندی به توافق اتمی را بهترین راه جلوگیری از آن است.» حالا اما صحبت‌های بورل نشان می‌دهد، نگرانی‌های اروپا از وضع انرژی در گرماگرم تنش با روسیه بر سر اوکراین دارد به نگاه امنیتی که موگرینی چهارسال قبل از آن صحبت می‌کرد، طعنه می‌زند. الکس واتانکا Alex Vatanka، مدیر برنامه ایران و عضو ارشد ابتکار مرزی اروپا در مؤسسه خاورمیانه در واشنگتن می‌گوید: «تهاجم روسیه به اوکراین نقطه عطفی در سطوح مختلف برای بسیاری از کشورها بوده است.» به گفته واتانکا، کانال‌های سیاسی، اقتصادی، انرژی و حمل و نقل موجود در سراسر اوراسیا غربی تحت تأثیر قرار گرفته‌اند: «اخیراً، آلمان و قطر یک شراکت انرژی بلندمدت برای تحویل گاز طبیعی قطر امضا کردند، زیرا آلمان‌ها به دنبال کاهش وابستگی به منابع روسیه هستند.» او در فارین پالیسی نوشته که «هرچند مقام‌های حاکم در تهران تحت تأثیر ملاحظات تجاری نیستند ولی ایرانی‌ها نیز این گزینه را دارند که از فرصت‌های اقتصادی جدیدی که از انزوای بین‌المللی روسیه در حال ظهور است، استفاده کنند.» به گفته مدیر برنامه ایران در مؤسسه واشنگتن، هرچند طی ۳۰ سال گذشته، ایالات متحده و اروپا به طور سیستماتیک ایران را از تمام پروژه‌های بزرگ تجارت انرژی و ترانزیت که خاورمیانه گسترده‌تر را به بازارهای اروپایی مرتبط می‌کرد، به حاشیه رانده‌اند ولی «شاید شدت تهاجم روسیه به اوکراین ایالات متحده و اروپا را مجاب کند تا در مورد طرد اقتصادی ایران تجدید نظر کنند.» به گفته واتانکا، دو تحول متفاوت اما همپوشان هم اکنون می‌تواند توجه‌ها را به سمت ایران سوق بدهد: «اولین مورد، فشار کشورهای اروپایی برای یافتن منابع انرژی جایگزین برای مجازات روسیه برای حمله به اوکراین است. ایران به عنوان یک صادر کننده بزرگ نفت و گاز پتانسیل زیادی دارد. عامل دوم، امضای احتمالی قریب الوقوع توافق هسته‌ای جدید بین ایران و قدرت‌های جهانی است. چنین توافق جدیدی فضایی را برای ایران ایجاد می‌کند تا یک بار دیگر پتانسیل خود را به عنوان یک شریک اقتصادی برای اروپا به نمایش بگذارد.»

باوجود این، برخی کارشناسان تردید دارند که اروپاییان مایل باشند در بلند مدت به عنوان یک شریک انرژی به ایران نگاه کنند. محمود منشی‌پوری و جواد حیران نیا معتقدند که ایران اکنون از این گزینه برخوردار است که از فرصت‌های اقتصادی جدید به وجود آمده استفاده کند. آنها ۲۵ آوریل ۲۰۲۲ در manar-magazine.org این پرسش را مطرح کرده‌اند که آیا نگرانی از اختلال در عرضه نفت می‌تواند باعث حرکت به سمت امضای یک توافق هسته‌ای تکمیلی با ایران شود؟ منشی‌پوری و حیران نیا می‌گویند که در کوتاه مدت «شاید» اما در بلندمدت «نه» آنها می‌گویند: «تحریم‌های امریکا علیه ایران در چهار دهه گذشته به آرامی، اما سیستماتیک جمهوری اسلامی را به سمت روسیه و چین سوق داده است.» آنها معتقدند: «سیاست موسوم به «نگاه به شرق» تهران قطعاً چالش‌های غیرقابل انعطاف و نگران کننده‌ای را تا آنجا که به هرگونه گشایش در روابط با ایالات متحده و بقیه جهان غرب مربوط می‌شود» ایجاد کرده است. الکس واتانکا با تأیید این دیدگاه معتقد است: «اتحادیه اروپا، ایران را جزئی از برنامه‌های آینده خود برای پروژه های انرژی و حمل و نقل در دریای خزر و دریای سیاه نمی‌داند. در واقع، در گزارش ارزیابی و توصیه سیاستی کمیسیون اروپا در سال ۲۰۱۵، که با نام «هم افزایی دریای سیاه: بررسی یک ابتکار همکاری منطقه‌ای» منتشر شده، به‌رغم اینکه انرژی و حمل‌ونقل بخش‌های کلیدی گزارش را در مورد یکپارچگی بیشتر در منطقه تشکیل می‌دهند، (حتی) یک بار به ایران اشاره نشده است.»

پرونده

صنعا: فقط ۵ اسیر آزاد شده عربستان جنگی هستند

کمیته ملی امور اسرای یمن تأکید کرد، تنها پنج تن از اسرایی که ریاض آزاد کرده، اسرای جنگی هستند و مابقی ارتباطی به درگیری‌ها ندارند. جنبش انصارالله یمن از عربستان خواست تمامی اسرای یمنی را که ویدئوهایی از برخورد شدید با آنها منتشر شده، آزاد کند.

به گزارش ایسنا، به نقل از سایت العهد، کمیته ملی امور اسرای یمن دیروز در بیانیه‌ای اعلام کرد سه روز پس از آنکه حاکمیت عربستان طرح خود را برای آزادسازی ۱۶۳ تن از اسرای ارتش و کمیته‌های مردمی یمن اعلام کرد با نمایندگان کمیته بین‌المللی صلیب سرخ پس از بازدیدشان از ۱۲۶ بازداشتی و نه ۱۶۳ نفری که ریاض اعلام کرده بود، جهت انجام اقدامات لازم در این خصوص رایزنی کردیم. این کمیته گفته که ما اظهارات آنها را شنیدیم و کار بررسی و مطابقت داده‌های ارائه شده با اطلاعات خودمان را از اسرا و بازداشتی‌ها آغاز کردیم و مشخص شد به جز پنج نفر، هیچ کدام از آنها اسرای جنگی نیستند و چهار تن دیگر از آنها نیز ماهیگیرانی هستند که از دریای سرخ ربوده شده بودند و مابقی اسامی ناشناخته‌ای برای کمیته ملی امور اسرا هستند. کمیته یاد شده تأکید کرد: اگرچه ما از آزادی هر یمنی استقبال می‌کنیم، اما آنها باید با مسئولان مربوطه در وزارت خارجه و وزارت حقوق بشر هماهنگ کنند. طبق بیانیه این کمیته از جمله افراد بازداشت شده، ۹ تبعه خارجی از کشورهای آفریقایی هستند که هیچ ارتباطی با ما ندارند، کمیته ملی امور اسرا مسئول پیگیری و آزادسازی تمامی اسرای ارتش و کمیته‌های مردمی است و بر این اساس از ۹ اسیر و فرد ربوده شده استقبال شد. کمیته امور اسرای یمن خاطرنشان کرد: پرونده اسرا، یک پرونده انسانی است که نباید از آن در راستای امتیازگیری و باج‌خواهی استفاده شود. ما نمی‌توانیم به حاکمیت عربستان اجازه دهیم آن را سیاسی کند و از کارگران یمنی یا زندانیان از تابعیت‌های مختلف استفاده و آنها را به عنوان اسیر جنگی معرفی کند. عبدالقادر المرتضی، رئیس کمیته یاد شده در گفت‌وگو با سایت شبکه تلویزیونی المسیره یمن اظهار کرد: کمیته به کمیته جهانی صلیب سرخ اعلام کرد، از میان اسامی بازداشتی‌هایی که عربستان منتشر کرد، تنها ۹ تن از آنها برای ما شناخته شده بودند، صلیب سرخ نیز اعلام کرد از افرادی که در عربستان با آنها ملاقات کرده، ۹ تن از اتباع کشورهای آفریقایی از جمله اتیوپی، سومالی و جیبوتی هستند. محمد علی الحوثی، عضو شورای عالی سیاسی جنبش انصارالله یمن در توئیتی از عربستان خواست تمامی اسرای یمنی را که ویدئوهایی از برخورد شدید با آنها منتشر شده، آزاد کند. الحوثی در ادامه اقدام ریاض در آزاد نکردن اسرایی که درباره تبادل آنها توافق شده را محکوم کرد. مقامات دولت صنعا ضمن انتقاد از مواضع جانبدارانه سازمان ملل در پرونده تبادل اسرا با ائتلاف سعودی، این سازمان را به دنبال زیبا نشان دادن چهره ریاض متهم کردند. محمد عبدالسلام، رئیس هیئت مذاکره کننده جنبش انصارالله یمن امروز ضمن انتقاد از موضع سازمان ملل در پرونده تبادل اسرا با ائتلاف سعودی، از این سازمان خواست تا نقشش را با مسئولیت‌پذیری و بی‌طرفی ایفا کند. طبق گزارش شبکه خبری «المیادین»، جنبش انصارالله یمن از موضع سازمان ملل در حمایت از اعلام ائتلاف سعودی مبنی بر آزادی ۱۶۳ فرد بازداشت شده یمنی به شدت انتقاد کرده است.

گزیده

هدف انتخاباتی ترامپ از ترور ژنرال ایرانی

مارک اسپر، وزیر دفاع دولت سابق امریکا در کتاب جدیدش که قرار است به تازگی منتشر شود، نوشته دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق امریکا قصد داشته برای پیشبرد مقاصد سیاسی و انتخاباتی خود یک افسر ارشد نظامی ایران را ترور کند.

طبق گزارش روزنامه گاردین، مارک اسپر در کتاب به نام «سوگند مقدس» نوشته که رابرت اوبراین، مشاور امنیت ملی کاخ سفید با گفتن این خبر به رئیس ستاد مشترک ارتش امریکا که رئیس‌جمهور قصد دارد یک «افسر نظامی ارشد ایرانی» را ترور کند تعجب و تحیر او را برانگیخته است. مارک اسپر به نام این افسر نظامی اشاره‌ای نکرده است. مارک اسپر با بیان اینکه «این پیشنهادی بسیار بد با تبعاتی بسیار عظیم بود»، نوشته ژنرال مارک میلی، رئیس وقت ستاد مشترک ارتش امریکا گمان می‌کرد که او صرفاً منافع سیاسی ترامپ از این حمله را در نظر گرفته است. کتاب «سوگند مقدس» که خاطرات مارک اسپر از حضورش در دولت ترامپ است، قرار است روز دوشنبه منتشر شود. طبق گزارش گاردین، مارک اسپر در سراسر این کتاب تلاش می‌کند از خودش چهره فردی عاقل را به نمایش بگذارد که در برابر ایده‌های غیرمعقول ترامپ مانند ترور سردار سلیمانی مقاومت می‌کرده است.